

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slavs herreds tingbog 1662

Ribe amt, Slavs herred, mikrofilm 31492 - kildeafskrift doneret af Johs. Lind, Hjerting

(fortsat fra anden mikrofilm)

35b:

--- og at samme contribution ufejlbar til sine rette tider og timer bliver leveret, så K.M.s brev og befaling vorder efterkommet i alle sine punkter, som enhver agter at forsvare. At kgl. ridefoged Anders Jørgensen dette til alle tinge i hans ridefogderi lader læse og forkynde.

Twistighed mellem Aksel (?) Nielsen i Viffberg og herredsfogeden Jørgen Pedersen i Billund (med Niels Clemmendsen i Løvlund som sættefoged) blev opsat i 6 uger.

Torsdag den 7. august 1662:

Jørgen Pedersen i Billund herredsfoged, Niels Clemmendsen i Løvlund ---, Jens Olufsen ---.

De 8 vindesmænd er forn. Niels Clemmendsen i Løvlund, Peder Mthiesen, --- borg, Henrik Sørensen i Grene Krog, --- Nielsen i Grundsted, Jens Bertelsen i Trøllund, Niels Christensen i Løvlund, Christen Hansen i Silkeborg.

For dom stod Jens Olufsen i Almstok på sin husbonds velbyrdige Borkvalt, K.M.s befalingsmand på Koldinghus hans vegne. Niels Clemmendsen i Løvlund er stævnet for skyld og landgilde til herredsfoged Jørgen Pedersen, som er den bevilget for hans bestillings skyld.. Opsat 6 uger.

36b:

Torsdag den 14. august 1662:

6-høringer.

Niels Clemmendsen i Løvlund har med fornævnte 6-høringer fordelt Jens Madsen i Rankenbjerg for halvsyvende slettedaler, 8 sk.

27:

Torsdag den 21. august 1662:

6-høringer.

Jens Olufsen i Almstok, en dom på vegne af befalingsmanden på Koldinghus og Søren Jensen, præst i Egtved og Ødsted sogne. Han tiltaler menige Slavs herredsmænd for deres anpart af den fortæring, kommissær Mogens Rosenkrans og Mester Jens i Lønborg og deres følge gjorde hos hr. Søren Jensen i Egtved præstegård den 18. - 20. januar, deres anpart af 6 Rdl.

I rette at svare mødte Niels Nielsen af Grindsted, Gyde Jørgensen af Slav, Niels Clemmendsen i Løvlund og Niels Laursen i Askær (?) på vegne af enhver deres sognemænd. De formente, at de gode kommissærer har K.M.penge at rejse for. Og vi fattige folk giver --- skat og svarer deres husbond med ægt og arbejde, skyld og landgilde. De mener, de bør være fri for at betale kommissærens kvarter, medmindre der fremvises kgl. befaling herom. - Opsat 6 uger.

37b:

Jens Olufsen fremlagde Søren Jensens opskrift på kommissærens og hans følges fortæring i Egtved præstegård (bl.a. 5 pottes brændevin og 2 tønder øl). Den er påført en befaling på Mogens Rosenkrants og egne (M. Jens Skytte ?) vegne, at præsterne og bønderne i Jerlev og Slavs hereder skal betale. - Bøndernes repræsentanter svaer igen som før. - Jens Olufsen siger, at det kun er 10 sk. af hver gård. - Dom: Bønderne frikendes.

39:

Niels Nielsen i Grindsted, et vidne. - Christen Nielsen i Eg vidner, at eftersom han i et par år boede i den boel --- som Christen Thygesen iboede næst for --- stod jeg den anden mand i den stol --- Jørgen Christensen i Hejnsvig (?) vidner også.

39b:

Torsdag den 28. august 1662:

Herredsfoged Jørgen Pedersen forkyndte et forbud mod, at Plovslunds og Elkærs grander drev i hans bløde enge i Sønderkær ---

40:

Torsdag den 4. september 1662:

Poul Hansen i Kolding (?) ctr. Peder Pedersen i Sønderby. Opsat 3 uger.

Eske Pedersen, et vidne. - For ca. 50 år siden da levede Mads Gregersens moder og søskende i den halve gård i Plovslund, som Eske Pedersen nu ibor, og da havde hans sal. moder den stolestade næst gulvet -- i den stolestade, som hører til den gård, og efter hendes død havde Mads Gregersens søster samme halve gård og samme stolestade næst gulvet der i kirken. - I lige måde vidner Christen Bennedsen i Hejnsvig og Jørgen Christensen sammest, -- at Peder Jensen i Plovslund -- havde den halve gård, som Eske Pedersen nu ibor, til sin egen halve gård. Han oplod siden den halve gård til sl. Niels Christensen, og samme tid tog han sig forbeholden, at hans hustru skulle beholde den yderste stolestade næst gulvet. Den stod til den gård i Løvlund, så længe hun levede; men siden at forblive til den anden halve gård, som Eske Pedersen nu ibor. Stævning til Christen Laursen i Plovslund.

41:

Poul (?) Hansen i Hindum, et vidne. - At den halve gård i Hindum, som Poul Hansen nu ibor, for ca. 40 år siden var den beboet af en mand ved navn Christen Bertelsen, og da stod han den anden mand i den

stolestade dér i kirken, som hører til den halve gård. Efter ham kom en anden mand ved navn Christen Lassen - - samme stolestade. - Stævning til Niels Nielsen i Grindsted.

41b:

Peder Torsen i Store Tynding (?) på egne vegne og på vegne af Peder Torsen den ældre ctr Bendix Norby til Urup for forløft på en sum penge på hans datter jomfru Dorete Norbys vegne. - Peder Torsen fremlagde skadesløshedsbrev: Gæld til mine kære søskendebørn Peder Torsen og Per Torsen den yngre på 400 slettedaler, at betale til pinsedag 1662, at levere på Lunderup. - Påskrift af Bendix Norby: Siden de ikke vil lade noget af gælden blive stående i denne besværlige tid, da tilbyder hun dem, at når de vil tage en (villig ?) mand af deres egen stand, så vil hun opnævne en, som af hendes bøndergods kan gøre udlæg.- Peder Torsen svarer, at han ønsker rede penge. - Dom: De skal betale.

44:

Torsdag den 11. september 1662:

Aksel Nielsen i Vistrup (Vistorp ?) på vegne af sal. Viste Lassen af Bindedbøl hans arvinger og Lisbeth Jensdatter og Niels Nielsen Obeling i Sdr. Bork ctr. Jørgen Pedersen i Billund. (Sættedommer: Niels Clemmendsen i Løvlund). - Fremlægger nogle obligationer.

Jørgen Pedersen fremlagde en skriftlig kundskab: Peder Norby til Urup, Niels Laursen i Askær og Mads Thomsen i Gildbjerg var i Grindsted præstegård ca. 14 dage efter Valborgsdag. Da hørte og så de, at Viste Lassen og Jørgen Pedersen gjorde regnskab klart til den dag så nær som 3 slettedaler, som Jørgen Pedersen blev Viste Lassen skyldig, og når de 3 slettedaler blev betalt, lovede Viste Lassen Jørgen Pedersen gældsbrevene igen eller at være døde og magtesløse. Kundskaben er dateret 1650. - Jørgen Pedersen tilbyder her for retten de 3 slettedaler. Men Aksel Nielsen vil ikke modtage dem. ---

(Fol. 46b-47a mangler på mikrofilmen).

47b:

--- i Vestergård en sum penge pligtig er, så har jeg til samme hendes betaling overdragen til forn. min morsøster Lisbeth Jensdatter en hans håndskrift Jørgen Pedersen i Billund på halvsyttende slettedaler dateret Donslund den første oktober 1652, hvilke forn. 16 ½ slettedaler bemeldte min morsøster skal have i fuld hjemmel og til---

Dernæst fremlagde Aksel Nielsen en fuldmagt --- sign. Lisbeth Jensdatter sal. Laust Laursens.

Jørgen Pedersen fremlagde en kvittering fra Bertel Hansen i Ansager. Mener sig fri for denne del af tiltalen. Hvis Aksel Nielsen vil følge ham hjem, vil Jørgen Pedersen gøre ham udlæg ---

Dom: Der er fremlagt Peder Norby til Donslund og Niels Laursen i Askær og sal. Mads Thomsen af Gildbjerg deres underskrevne kundskab, at Jørgen Pedersen har aflagt regnskab med sl. Viste Lassen så nær som 3 slettedaler. Jørgen Pedersen bør være kvit. De 3 slettedaler skal han betale til sl. Viste Lassens arvinger --- (andre gældsposter) bør betale til Niels Obeling.

49:

Torsdag den 18. september 1662:

- blev ingen ting holden, formedelst der var ingen folk til ting.

Torsdag den 25. september 1662:

Jens Olufsen i Almstok, et syn. - For retten fremkom Niels Clemmendsen i Løvlund og Niels Rasmussen (?) i Plovslund, sandemænd i Slavs herred (med flere, heriblandt Peder Laursen i Fitting). De var sidste fredag med Anders Jørgensen, kgl. maj. ridefoged på Koldinghus, og herredsfoged Jørgen Pedersen til syn på kongens gårde i Slavs herred. - En gård i Fitting, som Mads Bertelsen og Mads Hansen sidst iboede, stod slet øde (bygningernes tilstand gennemgås). - En gård i Vorbasse, som Søren Nissen Norbech sidst beboede, ingen bygninger. - Vorbasse præstegård, den er udi denne fejdetid afbrændt så nær som en liden stykke hus, der blev stående på stedet der. - En gård i Vorbasse sogn, Almstok Maj (?), som Jens Olufsen nu ibor. Den er nogenledes ved magt med 4 gamle (?) huse og en stykke bolshus. - En gård i Plovslund, en i Grene Krog, en i Løvlund, Grindsted præstegård, Hejnsvig annexpræstegård.

50b:

Torsdag den 2. oktober 1662:

Den dag blev ingen ting holden, for der var ingen flere folk.

Torsdag den 9. oktober 1662:

Der var ikke så mange mænd, at vi kunne sætte ting.

Torsdag den 16. oktober 1662:

Blandt de 8 mænd: Niels Pedersen i Vorbasse.

Wolle Christensen i Store Almstok, et tingsvidne efter registrering. - Vidnerne: De var ombedet af Oluf Christensen forsamlet i Store Almstok den 15. oktober 1662 for at skifte, registrere og ordiere efter Wolle Christensens hustru sal. Karen Laursdatter mellem sig og sine 5 børn Christen, Jens, Kirsten (med hendes trolovede fæstemand Mads Bondesen), Berit (?) og Maren, på deres side deres morbroder Christen Laursen i Sønderby hans nærværelse. - Registreret (blandt andet): En sort hoppe og en brunblakket gilding. Børnene tilkom gilding. Oluf Christensen beholdt hoppen. - 4 køer. Faderen og børnene kastede lod om dem. - 4 kalve. 2 gamle svin, en øltønne, 2 stude, en høle og en skærekniv. 10 gamle får og 6 lam. Oluf Christensen beholdt 4 gamle får og 2 lam. Et føl, vognredskab og plovredskab. - Gæld: Jens Olufsen til Almstok æskede 4 slettedaler. Til ham blev udsat føllet for 2 slettedaler og vogn- og plovredskaber for 2 slettedaler. - Christen Laursen i Sønderby æskede 3 slettemark. Til ham blev udsat høleen og skærekniven.

53:

Wolle Christensen i Almstok, et afkald. - Jens Olufsen, boende i Starup, og Christen Wollesen, tjenende i Påbøl, og Mads Bondesen i Store Almstok på vegne af sin trolovede fæstemø gav Wolle Christensen afkald for al deres arvelod, som kunne tilfalde dem efter deres sal. moder Karen Laursdatter, som døde i Thy (?).

53b:

Torsdag den 23. oktober 1662:

Torsdag den 30. oktober 1662:

Peder Mathiesen i Silkeborg, et vidne. - Vidner fra Hindum: At år 1659, da de kejserlige og brandenburgske og polakker bortrøvede kvæg og kræ her alle vegne, da blev sal. Mathis Pedersen i Silkeborg alt hans kvæg og kreaturer, heste og hopper og andet gods --- ham frataget og bortrøvet så nær som hvad penge, god og gods der efter ham af dannemænd blev registreret og ordieret. - Stævning til Niels Wollesen i Filskov, Jahan Jørgensdatter i Vorbasse og hendes mand Niels Pedersen. Landstingsvarsel til Peder Jørgensen, barnefødt i Grene Krog.

54b:

Peder Mathiesen i Silkeborg et vidne efter en registrering, - At anno 1660 den 2. april var vi i Silkeborg efter Peder Mathiesens begæring at registrere og udsætte til hvis børen (?) god og gæld der fandtes ---- Jørgen Pedersen af Grene Krog, hans datter Jahan Jørgensdatter, værende i Vorbasse, og Niels Wollesen i Filskov deres værge ved tvende personer efter Peder Mathiesens begæring er hidstævnet til skifte, så mødte Per Jensen i Filskov og gav til kende, at Niels Olufsen havde ingen skiftebreve på deres børen (?) gods, hvorfor han fordrede intet, og Jahan Jørgensdatter mødte selv og --- tilbød Peder Mathiesen dem alt, hvad gods og gode der fandtes at ville lade udvurdere efter dannemænds tykke, hvis der fandtes og --- han siden ville eller kunne svare dem videre formedelst denne urolige ufredstid efter denne dag. Først udsatte vi nogen gældsbreve, der fandtes. Et brev lydende Bertel Hjortlund at have været skyldig til Jørgen Pedersen af Grene Krog 5 skp. rug 1 fjerdingkar en slettedaler, en læs fårehø (?), dateret 1643. En brev på Henrik Sørensen i Grene Krog lydende på 18 skp. rug at være sl. Mathias Pedersen skyldig, dateret 1657.. En brev på Niels Jensen, som da boede i Grene Krog, at være sal. Mathias Pedersen i Silkeborg skyldig syv slettemark og 4 skp. tør rug, dateret 1657. Noch en bryggerkedel, vejet en pund og 6 (5½ ?) mark, sat for halvsyttende daler og 4 skilling. En liden kedel, vejet syv mark, sat for halvsyttende mark. 2 egebinge sat tilsammel for 8 daler, ingen (?) låge til samme bing. --- En stor egeskab med 5 rum i, sat for 8 slettedaler. -- - --- Da tilbød Peder Mathiesen dem at noch søges, og ikke der fandtes mere at sætte eller skifte. --- Jørgen Pedersen i Billund er bedt om at underskrive til vitterlighed. --- hans rette værge og Jahan Jørgensdatter, som nu bor i Vorbasse med hendes mand Niels Pedersen og rette værge, forskrevne registrerede gode og gods, at de det selv skulle annamme. --- Der er varsel til Niels Wollesen i Filskov og Jahan Jørgensdatter i Vorbasse. Landstingsvarsel til Peder Jørgensen, barnefødt i Grene Krog.

56b:

Torsdag den 6. november 1662:

Blandt de 8 mænd: Peder Lauridsen, Fitting.

Jens Olufsen i Almstok, en vinde på vegne af Anders Madsen, forrige slotsskriver på Koldinghus, nu borger i Kolding. Lod læse et skriftligt følgebrev: Jakob Christensen i Jerrick og Niels Laursen i Askær skal herefter svare Anders Madsen med skyld og landgilde, ægt og arbejde, stedsmål og sagefald, vist og uvist, intet i nogen måder undtaget, som de tilforn har gjort til Røstrup (Røfstrup ?), eftersom samme gods til ham er solgt ---

57b:

Den sag, som borgmester Henrik Jensen i Viborg på børnehusets vegne har mod Bendix Norby til Urup er opsat 6 uger.

Torsdag den 13. november 1662:

Ingen ting holdt. For få folk.

Torsdag den 20. november 1662:

Blandt de 8 mænd: Niels Pedersen i Vorbasse.

Sagen mellem Bendix Norby og Peder Eskesen (Ebbesen ?) i Tågelund opsat 4 uger.

Torsdag den 27. september (sic!) 1662:

Ingen mænd til ting.

Torsdag den 4. december 1662:

Ikke mænd til ting.

58:

Torsdag den 11. december 1662:

Der var ikke så mange mænd til ting.

Torsdag den 18. december 1662:

Borgmester af Viborg, en dom på børnehusets vegne. Fuldmægtig Jens Christensen Biering, borger i Viborg. Stævning ctr. Bendix Norby til Urup for 1400 Rigsdaler, han skylder til børnehuset i Viborg. Han har sat noget af sine jorder til pant, men har selv beholdt det i brug. Det meste af det pantsatte gods er blevet ruineret og øde, og nu lader sig forlyde, at børnehuset skulle træde til pantet, og intet videre han til gælden agter at svare. Formener, at skønt Bendix Norby i så måder har pantsat sit jordegods for pengesummen, så formelder dog pantebrevet, at han forpligter sig og sine arvinger til at holde borgmester og råd på børnehusets vegne skadesløse. Sætter i rette, om ikke Bendix Norby bør betale kapitalen og renterne med rede penge eller også --- det pantsatte --- ved gode mænd at taxeres og --- likvideres, og hvad børnehuset ikke deri sker fyldest, da at have indvisning og fuldt udlæg i andet den gode mands formue og bedste løsøre eller jordegods, indtil hun bekommer fuldkommen betaling. - Denne stævning blev læst på Slavs herredsting den 6. november, og formedelst ingen er mødt i rette, er sagen opsat i 6 uger, som er til idag.

Jens Christensen Biering fremlagde Bendix Norbys pantebrev på fjortenhundrede enkende (?) rigsdaler til 6%. Der er pant i: en gård i Vorbasse sogn, kaldet Risbøl, som Christen Pedersen påbor. En gård i Grindsted sogn i Nr. Urup, som Søren Nielsen og Niels Hansen påbor. I samme by en gård, som Jens M--- og Jørgen --- bebor. En gård i Hammerum herred, Skarrild sogn, kaldet Hesselvig (?). En gård i Hejnsvig sogn kaldet Gilbjerg, som Thomas Nielsen og Christen Nielsen påbor. En gård i forskrevne sogn kaldet Trøllund, som Mads Gregersen og Christen Nielsen, Hans Markvorsen, Mads Poulsen nu påbor. - Pantebrevet er signeret 11. december 1653 (1652?).

Jens Christensen Biering fremlagde et brev fra Bendix Norby: --- er i denne besværlige ufredstid ikke alene udskattet og desuden ganske udplyndret og jaget fra hus og hjem, så min kvæg og kreaturer og køer samt andet min middel mig frarøvet, hvorfor jeg ikke har råd til penge --- at forrente eller hovedstolen at betale og er derfor forårsaget at lade eder træde til eders underpant --- dateret 13. april 1661.

Jens Christensen begærede dom.

På vegne af Bendix Norby svarede ærlige og forstandige mand Christen Thomsen, forpagter på Hesselmed (Hesselvig ?), med et skriftligt indlæg af Bendix Norby: Kreditorerne har fået pant. En del deraf er skadet ved fjendernes indfald ligesom over det ganske land, men han mener ikke, at han skal oprette skaden. Recessen siger, at panthaver skal tage fyldest af sit pant. Dateret Urup den 18. december 1662. ---

Gennemlæst og excerperet i April 1840 af J.J.A. Worsaae, stud. theol.